

1763/VI/12

χ. Ιωάννη Αδάμη

978/φ 27r

σχ. 47, 56

**Απόφαση οριστική. Συκοφαντική δυσφήμιση.
Επαγωγή απαλλακτικού όρκου στους εναγόμενους.
Θεμελίωση της κρίσης στις αποδείξεις.**

// 1763. Ιουνίου 12.

^{2/} Διὰ τὴν ὀπισθεν αἰσχρολογίαν ὅπου ἐγράφη ὀπισθεν ^{3/} ἐν μηνί φεβρουαρίῳ 24. πῶς ὁ κύρ Πέτρος Λούκα νὰ ^{4/} τά εἶπεν ἐκ στόματός του, καθὼς τὰ ἄκουσεν ὁ κύρ ^{5/} Κύρος Γιοβιπάλης, καὶ ὁ κύρ Γιοργήτζας τοῦ μακαρίτη ^{6/} Τζουάνου Μάρκου, καὶ τὸ ἐμαρτύρησαν, κατέμπροσθεν ἡ-
^{7/} μῶν καὶ τὴν σήμερον, Ὅμως αὐτός ὁ κύρ Πέτρος Χατζῆς ^{8/} παντελῶς τὰ ἀρνεῖται, μάλιστα βάνωντας καὶ τὸ πόλτου-^{9/} ροντου καὶ ἐπρωτεσταλόγησεν, δίχως ἄλλο νὰ βάλλουν ^{10/} ὄρκον οἱ ἄνωθεν μάρτυρες, ἀπάνω εἰς τὸν Τίμιον σταυρόν, καὶ ^{11/} τότε νὰ παιδεύεται, τὸ ὅποιον, ἐπειδὴ ὁ νόμος καὶ ἡ Κρί-^{12/} σις δὲν τὸ δίδη νὰ μὴν γένη, Λοιπὸν ἔκαμαν τέλ(ει)ον ὄρ-^{13/} κον ἀπάνωτους πῶς νὰ τά εἶπεν αὐτὰ τά Λόγια, πῶς ἔχ(ει) ^{14/} νὰ ξοδιάσῃ ἕως χίλια φλουριά, νὰ χαλάσῃ ἓνα σπήτι, πλὴν ^{15/} ὄνομα τίνος, δὲν ἤκουσαν καὶ δὲν ἤξεύρουν, ὥστε ἐκεῖνοι μὲν ἀ-^{16/} θωώθηκαν μὲ τὸν ὄρκοντους, ὁ δὲ κύρ Πέτρος ἀπομέν(ει) σφάλ-^{17/} της, καὶ ἀρνούμενος, ἐφάνηκεν καὶ ἀπειθεῖς λέγωντας πῶς δὲν τὰ εἶ-^{18/} πεν, καὶ μὲν(ει) γραμμένον εἰς ἔνδ(ει)ξιν τῶν μελλόντων:-

^{19-21/} Μανικάτης· σαφραν(ος) νῦν· προεστ(ός) mr, Ἰωάν(νης) ἀδάμη, Πέτκος πέτρου [χ.γρ.], Θωμᾶς βελλεράς mr, Γιάννης μαβροδῆς mr [χ. Θ. Βελλερά].

στ. 3-7 Περίληψη προηγουμένης διαδικασίας (εγγρ. 47) καὶ κατάθεση τῶν αὐτήκων μαρτύρων.

στ. 7-10 Ο ἐγκαλούμενος (εγγρ. 47), με ἀνταγωγή, ἀμφισβητεῖ τὴν κατά-
θεση τῶν μαρτύρων, που τώρα ἐνάγει, καὶ ἐπάγει σε αὐτοὺς «τέλειον»
ὄρκο, δηλ. νὰ καταθέσουν κρατώντας σταυρό. Ἐκτός ἀπὸ αὐτόν, «τέ-
λειος» ὄρκος θεωροῦνταν καὶ αὐτός που ἀναφέρεται στὶς αποφάσεις ὡς
«εὐαγγελικός» (δηλ. με τὸ χέρι στὸ Εὐαγγέλιο) ἢ «μὲ Θεὸν καὶ ψυχὴν»
ἢ, τέλος, «μὲ τοὺς διάκους» δηλ. κατὰ τὸ τρανσυλβανικὸ δίκαιο (βλ. ἀν.
εγγρ. 41, σχόλια καὶ σημ. 1).

στ. 11-12 «... νὰ παιδεύεται ... δὲν τὸ δίδη νὰ μὴν γένη» : ἡ τιμωρία
δηλαδὴ τοῦ ἐνόχου υπαγορεύεται ἀπὸ τὴ Δικαιοσύνη («ὁ νόμος καὶ ἡ
Κρίσις»).

στ. 13 «...*ὄρκον ἀπάνω τους*»: δηλαδή «*μέ θεόν καὶ ψυχὴν τους*» αντί να κρατούν τον σταυρό.

στ. 16-17 Ο ενάγων κηρύσσεται ένοχος για την απειλή που είχε εκτοξεύσει και «*ἀπειδής*» διότι δεν είχε ομολογήσει εξ αρχής. Το Κριτήριο εν τούτοις δεν επιβάλλει καμία ποινή, παρ'όλο που υπήρχαν σχετικά δεσπίσματα που θα μπορούσαν να εφαρμοσθούν¹. Το θέμα είναι, γιατί δεν επιβλήθηκε η χρηματική ποινή που απειλούνταν στα δεσπίσματα; α) Διότι η απειλή ήταν αόριστη, σύμφωνα με το περιεχόμενο του όρκου (στ. 15), εφ'όσον δεν κατονομάσθηκε η απειλούμενη *συντροφία*, παρ'όλο που το Κριτήριο τη γνώριζε (εγγρ. 47). Άρα, η κρίση έπρεπε να δεμελιώνεται στις αποδείξεις και όχι στις ενδείξεις ή στη γνώση των γεγονότων από τα μέλη του Κριτηρίου (δύο από αυτά ήταν μέλη της *συντροφίας* που απειλήθηκε με διάλυση²). β) Η νομοτυπική μορφή που περιγράφουν τα σχετικά δεσπίσματα απαιτεί i) δόλο, που δεν αποδεικνύεται από το περιεχόμενο του όρκου, και ii) τετελεσμένη πράξη, δηλαδή λύση της εταιρείας, που όμως δεν είχε επέλθει. Η απειλή δεν μπορεί να χαρακτηριστεί απόπειρα, διότι δεν αποδείχθηκαν προπαρασκευαστικές ενέργειες εναντίον συγκεκριμένων προσώπων. Με την απόφαση σκοπείται ο στιγματισμός του δράστη, που τον καδιστά αναξιόπιστο στα μέλη της εμπορικής κοινότητας και στους συναλλασσόμενους με αυτά ομογενείς και «*τοπικούς*».

στ. 18 Η καταχώριση στον κώδικα θα χρησιμοποιηθεί στο μέλλον ως απόδειξη για να στοιχειοθετηθεί το αδίκημα, εάν συντελεσθεί. Δεν ποινικοποιείται, επομένως, ακόμη και η αποδεδειγμένη πρόθεση τελέσεως αδικήματος.

1. Βλ. Θ. 46(1746) § 11 (ΕΚΣ, σσ. 358-359) · πρβλ. Θ. 41<α>(1725) § 1 (ό.π., σσ. 345-346).
2. Βλ. σχ. εγγρ. 47, στ. 16-17.

56

1767/Ι/10

χ. Θωμά Βελλερά

978/φ 27r

σχ. 47, 55

**Πρακτικό. Συμμετοχή της Έξωτέρας στη σύνδεση του Κριτηρίου.
Ομολογία ενοχής για την πρόθεση τελέσεως αδικήματος.
Παροχή συγγνώμης από την Κ.**

²²/ 176[[6]]7 Ιαννουαρί(ου) 10. διὰ τὴν ὑπόδεσιν τὴν ἄνωθεν ἀπερνῶντας

²³/ (εἰ)ς τὸ ἀναμεταξὺ κάποιος καιρὸς τέλ(ος) πάντων τὴν σήμερον

